

Sudan Gelen

bir hz. musa romanı

LÜTFİ PARLAK

© İz Yayıncılık Limited Şirketi, 2013

Sertifika no: 17313

İZ YAYINCILIK: 750

sanat edebiyat dizisi: 145

ISBN: 978-975-355-945-4

İstanbul, 2013

Çatalçeşme Sokağı No: 27/2 Cağaloğlu 34110 İstanbul

telefon: (212) 5207210

faks: (212) 5115791

www.iz.com.tr

e-posta: bilgi@iz.com.tr

kapak resmi:

Bebek Musa'nın (a.s) Firavun ailesi tarafında Nil sahilinde bulunuşu.

kapak: Medine Efe

Basıldığı yer: Alemdar Ofset Matbaacılık (sertifika no: 22953)

Davutpaşa Caddesi Besler İş Merkezi No: 20/29 Topkapı/Zeytinburnu İstanbul

LÜTFİ PARLAK

Sudan Gelen

bir hz. musa romanı

LÜTFİ PARLAK; 1955 yılında Elazığ'a bağlı Helezür köyünde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Elazığ ve Diyarbakır İmam Hatip Okulunda tamamladı. 1977'de İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Aynı yıl, öğretmen olarak Elazığ Lisesi'ne atandı. 1981'de yedek subay olarak tamamladığı askerliğe müteakip Uşak Eşme Lisesi'nde görevlendirildi. Müdür yardımcısı, müdür başyardımcısı ve müdür vekilliğinden sonra asaleten Akçadağ Anadolu Öğretmen Lisesi'ne müdür olarak tayin edildi.

Bilahare idarecilik görevinden istifa ederek Elazığ-Fatih Lisesi, Merkez Endüstri Meslek Lisesi, Mehmet Akif Ersoy Lisesinde edebiyat öğretmenliği yaptı. 2003'te Elazığ Lisesi'ne müdür oldu. 2007 yılında emekliye ayrılan Lütfi Parlak'ın yayınlanmış eserleri:

- 1) *Yukarı Fırat'ta Tarihî Eserler* (Araştırma ve inceleme)
- 2) *Behramoğlu Balak* (Tarihî roman)
- 3) *Yemen* (Tarihî roman)
- 4) *Gençosman* (Tarihî roman)

Evli ve üç çocuk babası olan yazar, 1985'ten beri mahallî gazetelerde düzenli bir şekilde köşe yazılarını sürdürürken edebî dergilerde de şiir ve makalelerini yayınlamaktadır. Halen Elazığ Nurhak gazetesinde güncel köşe yazıları ile faaliyetlerine devam etmektedir.

İçindekiler

Mısır.....	7
Zulmün Sebebi.....	41
Nil'in Kraliçesi.....	49
Çocuk Cinayetleri.....	73
Nil'de Yolculuk.....	101
Mısır Sarayında Bir Çocuk.....	117
Emsalsiz İmtihan.....	129
Karun ve Samirî.....	149
Prens Musa Cinayet İşliyor.....	159
Medyen'e Kaçış.....	165
Musa Evleniyor.....	177
Geri Dönüş.....	193
Tur'a Çıkış.....	201
Yeniden Mısır'a Geliş.....	213
Firavun'a Tebliğ.....	225
Firavun'la İkinci Karşılaşma.....	243
Firavun'un Cezalandırılması.....	291
Mısır'dan Kaçış.....	299
Kızıldeniz Yol Veriyor.....	317
İsrailoğullarının Azışı.....	327
Kızgınlığın Sonu.....	343

Mısır

Siyahî Afrika'nın en verimli toprakları, masallar diyarı... Nil'in hayat verdiği bolluk, bereket ülkesi, zahire ambarı... Binlerce esirin hayatı pahasına yükselttiği dağ misali piramitlerin, dev cüsseli kulelerin inşa edildiği kanlı eller... İşkencenin sembolü sahte ilahların insanlara diz çöktürüp secdeye zorladığı Firavunlar uygarlığı... Yusuf'u, Karun'u, Haman'ı, Musa'sı ve âsâsıyla anılırken bir yandan kumlarla kaplı sonsuz çölleri ve taş yığını siyah dağlarıyla, diğer yandan tuzlu denizleri ve uzayıp giden bozkırlarıyla ünlü Kıptiler memleketi... Ruhu uyuşmuş, kalbi taşlaşmış, vicdanı narsılaşmış yöneticilerin hesap vermeden hüküm sürdüğü zulmüm kalesi, zalimlerin beldesi, Mısır ülkesi...

Nil olmasaydı Mısır da olmazdı dedirten, önemli medeniyetleri çevresinde barındıran koca ırmağın durgun, koyu, mavi suları... Dağları, ovaları, ülkeleri, bölgeleri aşır binlerce fersah uzaklıktan gelirken yorulan, Akdeniz'le birleşip dinlenmeye koyulan dünyanın en uzun nehri. Bölge insanı tarafından deniz diye adlandırılan, sahte Tanrıların gücüne güç katan Afrika'nın can damarı. Kıyısına dizilip selama duran, verdiği salkım salkım meyveleri komşu memleketlerde satılan hurmanın ana vatanı. Kışı olmadığından yılın her mevsiminde canlılara rızık veren geniş tarlaları, bereketli bağları, meyve

dolu bahçeleri... Göğre ser çeken surları, dev sarayları, inci mercan köşkleri, kerpiç evleri, deriden barakaları...

Vadisinde nüfusun yoğun olduğu dev akarsuyun meydana getirdiği tabii yapı, ülkeye gelebilecek saldırıların önünde en büyük engel, en büyük bariyerdi. Onun için Kıptilerin, kendilerini ve ülkelerini savunması son derece kolay olmuştu. Dolayısıyla yerli halk, her devirde can, mal emniyetinden son derece emindi. Çünkü bahsi geçen doğal yapı, her türlü tecavüze karşı Mısır ülkesine koruma sağlamış, dıştan gelebilecek saldırılar için tabir yerindeyse iki kapı bırakmıştı: Kuzey ve güney istikametler... Onu da memleketin kalabalık ve disiplinli ordusu tutunca savunma kendiliğinden gerçekleşmiş demektir. Bu yüzden en eski, en köklü, en uzun ömürlü uygarlıklar burada kurulup burada yaşamış, bilahare dünyanın diğer köşelerine sirayet edip her yeri etkisi altına almıştı. Firavunların bin bir zorbalığı, kölelerin bin bir emeğiyle yükselttiği piramitler, tapınaklar dünyaca ünlüydü.

O güvenle huzur içinde yaşayan yerlilerin keyfine diyecek yoktu. Hz. Yusuf'tan sonra köleleştirip dört yüz otuz sene kendilerine hizmet ettirdikleri Yakupoğulları sayesinde bolluk içinde hayatlarını sürdürüyorlar, onların sayesinde ellerini sıcaktan soğuğa vurmadan bey gibi yaşıyorlardı. Arada Apiru denen işçilerle ahır halkı denen hizmetkârlar, sızlanıp kaynaşsalar da, arada isyan edip başkaldırsalar da ilahların ilahı kabul edilen Firavunlar sayesinde mesele kısa zamanda çözülüyor, suçlular hemen cezalandırılıyordu. Haliyle yerliler üstesinden gelemedikleri her problemi, krala götürüp onun gücünden yararlanıyorlardı. Acımasız idareleri sayesinde gösterişli hayatlarını sürdürürken sanki de mutluluktan uçuyorlardı.

Kıpti denen halkın iki önemli görevi vardı; işçileri çok çalıştırıp çok kazanmak, emirlerini yerine getirip hükümdarı memnun etmek... Onlar da senelerin tecrübesiyle öğrendiklerini seve seve yapıyorlardı. Zira her Firavun'un onlarca hanımının, kırk-elli cariyesinin, yüzlerce çocuğunun olması bir gelenektir. Bunlardan biriyle yakınlaşmak ya da dostluk kurmak her meseleyi hallediyordu. Eğer konu çalışmayan işçileri cezalandırmaksa problem yoktu. Zira II. Ramses, oldukça zalim, oldukça gaddardı. Hele İsrailoğullarına karşı... İçteki karışıklıkları önleyip Kadeş Savaşı'yla komşularına gözdağı verdikten sonra hepten çekilmez olmuştu. Suçlu bulduğu insanları paslı çivilerle kütüklere çaktırmak, hadım edip sarayda çalıştırmak, kırbaçlayıp sokağa salmak... sıradan şeylerdi. Konuyu bilen kişiler, farklı inançlarını gizli tutmak, hareketlerini ona göre ayarlamak mecburiyetindeydi.

Her şeye rağmen Firavun, adam yerine koyduğu yerliler için az çok merhametli, davranışlarında adaletliydi. Gerçi bunları durup dururken yapmıyordu tabii. Mısırlıların ilahı olduğuna göre onları koruyup kollamak bir anlamda göreviydi. Bindiği dalı kesmek istemediğinden sapıklığına göz yumanları ödüllendirip önemli makamlara getirmek işin tabiatı gereğiydi. Haliyle Müslümanların rabbi gibi hem gözetleyen, hem rızık veren, hem cezalandıran, hem mükâfatlandıran bir pozisyonda olması icap ederdi. Böylece saltanat kavgası veren yerlilerin ağzına bir parmak bal çalarak büyüklüğünü göstermek, ardından kölelere secde ettirip kendini her durumda Tanrı kabul ettirmek en büyük gayeydi.

Uzun süren ve zorlu geçen yaz sıcakları nedeniyle Yakupoğullarından olan İmran, küçük ama kendine ait ker-

piç evinde sakin bir hayat sürüyordu. Bina kaba sabaydı ama idare ediyordu. Paraları olmadığından sığındıkları konutu; karısı Lûha, babası Yahsür ile birlikte yapmıştı. Kızları Meryem yemek pişirmiş, su taşımış; arta kalan zamanını da kardeşi Harun'a bakıp hayvanlara sahip çıkmakla geçirmişti. Ev, acemice inşa edilse bile emsallerine göre bayağı iyi durumdaydı. Çünkü nehrin kıyısına dizilen işçi evlerinin çoğu, çalı çırpıdan oluşturulmuş derme çatma barakalardı. Hatta kenarda köşede daha kötülerini vardı. Bunlar, hasır veya hayvan derileri gerilerek ortaya konan basit daldalıklardı. İçlerinde eşya olarak bir iki kırık çanak çömlekten, serili bir iki yırtık posttan başka şey yoktu.

Yerlilerin ikamet ettiği evler ise çok farklıydı. Taştan, tuğladan veya kerpiçten yapılmış genellikle iki katlı, boyalı, saçaksız, dam konaklardı. Yanı başlarında büyük ahırlar ve yem depoları ile bir sürü işçi barınağı bulunuyordu.

Ahır halkı denen köleler, dur durak bilmedikleri için biri kapıdan girip diğeri çıkıyordu. Yaptıkları işe kendilerini öyle kaptırmışlardı ki yanından geçeni görmedikleri gibi gök gürlense kulakları duymaz, şimşek çaksa umurlarına gelmezdi. Termiş, tozmuş, gübreymiş, kokuymuş... aldırman olmazdı. Yıkanmak, tıraş olmak aylarca, hatta yıllarca yapmadıkları şeylerdi. Zaten Mısırlı efendileri de böyle olmasını istiyordu. Apiruların birazcık dinlenmeleri halinde yer yarılıp güneş kararmış gibi telaşlanır, küfredip avazları çıktığıınca bağırırlardı. Çok geçmeden yükselen kırbaç şakırtıları ayyuka çıkardı. Bu durum göz önüne alındığında İmran ailesi iyi durumdaydı. Karışanı, dövüşeni olmadığı için gül gibi geçinip gidiyorlardı. Sadece baskıyla, yoklukla, bezdiren sıcaklarla boğuşuyorlardı.

Öğlen oldu mu Nil vadisine sanki ateş düşer yanardı. Güneş alçalıp küçülür, ışıkları sivrilip delici oklara dönüşürdü. Bir de yükselen buhar etkili olunca hepten çekilmez olurdu. Bunalan hayvanlar nefes almak için ağızlarını açmak, hızlı hızlı soluklanmak zorunda kalırdı. Hele köpekler... Yere değen dilleriyle çalının çırpının dibinde rahatlamaya çalışırken kuzulayıp dururlardı. Yerlilerin de onlardan kalır yanı yoktu. Alev çarpmasın diye en koyu gölgeleri seçerlerdi. Yemek içmek çoğunun aklına gelmezdi.

Birbirlerine yakın olsalar da köyler, kasabalar ve nihayet şehirler aynı vadinin içindeki yerlerini almış; nehrin serinliğinden istifade etmek için kurulan işçi evleri, ırmağın iki yakasına tespah taneleri gibi dizilmişti. En güzel yerde Firavun'un mermerden yapılmış dev sarayı bulunuyordu. Yeşil ağaçların arasına yekpare sütunların üzerine kurulan koca bina... Güneşin etkisiyle bakanın gözlerini kamaştırıyordu. Hele çevresindeki rengârenk çiçekler, yemyeşil ağaçlar... yanından geçenin ağızını açık bırakmaya yetiyordu.

Daha ilerilerde, devlet erkânına ait küçük konakların da saraydan kalır yanı yoktu. Ne de olsa kurtlar biri birini yemiyor, güç birliği edip başkalarının canına okumayı seviyordu. Karşıdan bakınca toprak sahibi Kıptilerin iki katlı taştan ve kerpiçten evleri de mükemmel görünüyordu. Boyasıyla, badanasıyla, bahçesiyle sahibinin farkını belli ediyordu.

Kenarda kıyıda bulunan köle barınakları ise yıkık dökük olduğundan içinde yer aldıkları manzaraya yakışmıyor, adam yerine konmadıkları için halleri, her türlü yokluğu ve yoksulluğu yansıtmaya yetiyordu. Efendi kabul edilen yerliler; kılıklarıyla, kıyafetleriyle, yaşantı-

larıyla bölge halkından olmayan İsrailoğullarına ve onlar gibi karın tokluğuna çalışan diğer göçmenlere “Apiru” ya da “ahır halkı” deyip aşağılıyordu. Dolayısıyla bir şeyi bahane edip suçlu kabul ettikleri kişilere cehennem azabı çektirmekten geri durmuyordu. Nasıl olsa kölelerin ve diğer göçmenlerin kollarının kanatlarının kırık olduğunu biliyorlardı.

Asırlar içerisinde böylesine tabakalaşmış, böylesine katılaşmış bir toplum düzenine karşı durmak mümkün değildi. Değiştirmeyi teklif bile isyan sayıldığı için öneri sahipleri derhal öldürülüp cesetleri ibret-i âlem olsun diye Nil’e atılırdı. O yüzden kimse, içinde bulunduğu sınıfın dışına çıkmaya teşebbüs edemediği gibi bunu akıldan bile geçiremezdi.

Karışık sınıfların yan yana yaşadığı Mısır’da binalar, geniş ve uzun vadinin içinde sıralanmış durumdaydı. Saçaksız ve düz damlar; bilhassa yaz mevsiminde meyve sebze kurutulduğu için allı renkli gözükürdü. Yeşilin her tonuna sahip olan vadi, yılın her döneminde işçi kaynıyordu. Onları kontrol edip zararlı faaliyetlerini önlemek için sıkı bir hafiyelik teşkilatı kurulmuştu. Her şeyi kendi lehlerine çevirip gözlerini fıldır fıldır döndüren Kıptilerin bir eli yağda, bir eli baldaydı. Karınları tok, sırtları pek olduğu için şamarları sertti.

Uçsuz bucaksız çöllere alev salmaktan yorulan ateş küre, beyinleri kaynatırken herkes ya evine ya ağaç gölgesine sığınmış dinleniyordu. Sarayın üst tarafına düşen ve Nil’in kenarında duran küçük bahçedeki evde de ses seda çıkmıyordu. Tavanı yüksek ama iki odacıktan ibaret olan hanede İsrailoğullarından İmran adlı bir

genç, ailesiyle birlikte ikamet ediyordu. Esmer yüzlü, ela gözlü, iyi kalpli, tatlı dilli biriydi. Beyaz sakalı göğsüne inen, kamburluktan burnu yere değen babası Yahsür, dal boylu karısı Lûha, hilal kaşlı kızı Meryem ve küçük oğulları Harun'la hem çiftçilik, hem sebzeçilik, hem hayvancılık yapıyor, zaman buldukça ağ atıp nehirde balık tutuyordu. İki üç ineği, bir o kadar buzağısı, sekiz on keçi ve koyunuyla haline şükreden tok sözlü tok gözlü İmran, odun taşımak için bir de merkep besliyordu. Semeri yuları olmasa da işlerini görüyor, yakacağını, yiyeceğini tarladan eve onunla naklediyordu. Kiraladığı bahçesi ve hayvanları sayesinde kimseye muhtaç olmadan hayatını sürdürürken başkalarının varlığına yokluğuna kötü nazarla bakmıyordu.

Daha ileride uzun dallı, büyük yapraklı hurma ağaçlarının arasında kaybolan yeğeni Karun'un evi bulunuyordu. Doyma bilmeyen iştahı, harıl harıl çalışan aklı sayesinde her geçen gün durumu daha da iyileşiyordu. Hanımı esmer tenli, ince belli Devora, ona yardımcı oluyordu. Yanı başlarında ve onlarla birlikte hareket eden ancak özü sözüne uymayan Samrî lakaplı birinin barakası vardı. İkiz doğuran ve Hulda diye tanınan karısı, oğulları Danilel, Josephus ile çile dolu hayatlarına devam ediyordu. Şu kadar var ki biraz eli uzun, biraz gözü aç olan Samirî, farklı milletten olsa da aynı kadere paylaştıkları İsrailoğullarından ayrılmıyor, karısının Yakupoğullarından olması sebebiyle kendini onlardan sayıyordu. Bu yüzden tatlı sert davranışlarıyla Hz. Yusuf'un şeriatına uymaya çalışıyordu.

Karun ve Samiri'ye göre iyi durumda olan İmran, dürüst, sözüne güvenilir, yumuşak huyuyla çevresindeki yerlilerden ilgi ve alaka görüyordu. Yaşadığı namuslu

hayatıyla Kıptilerin bile dikkatini çekip ona hürmet telkin ediyordu. Her ne kadar göçmenleri sevmeseler de orta boylu, kıvrıkcık sakallı yabancıya dokunacak kişi çıkmıyor; onun hatırına yakınları, çevresindeki diğer İsrailoğulları da geçinip gidiyordu. Gerçi genel manasıyla Apiru olsalar da İmran'ın, Karun'un, Samiri'nin kirala-dığı birer küçük bahçesi vardı. Duruma bakılırsa az çok bağımsızlardı. Hayvanları, yetiştirdikleri sebze ve meyve-lerle geçinip giderken komşularından, samimiyet kurup dost olmak için yaklaşan insan sayısı giderek artıyordu. Neticede akrabalarıyla, Kıpti komşularıyla, uzaktaki ta-nışlarıyla aralarından su sızıyor, tatlı dilleri sayesinde dövenleri sövenleri olmuyordu.

Bu içli dışlı davranışların sonunda oluşan güven, za-man içinde tıknaz ve sert mizaçlı Firavun'un dikkatini çekti. İmran'ın doğruluğu, dürüstlüğü, komşularına zarar vermemesi nedeniyle onu saraya muhafız olarak almayı düşündü. Fikrini vezirine ve danışmanlarına söylediğin-de karşı çıkan olmayınca atama, kısa zamanda gerçekleş-ti. Böylece Hz. Yusuf zamanında başlayan İsrailoğulları-saray ilişkisi, yeni bir çerçeveye bürünmüş oldu. Haliyle bütün Apirular, bundan böyle işlerinin normalleşeceği, Kıptiler ise yıldızlarının barışmadığı işçileriyle araları-nın düzeleceği umudunu taşımaya başladı. Çünkü kış-kırtmalar dolayısıyla köleler, zaman zaman işleri aksatıp sahiplerine zarar verebiliyordu.

Mısırlıların; "İlahların ilahı" demesiyle azan, zengin-leştikçe kuduran II. Ramses, akbaba gibi kemerli burnu-nu olur olmaz her şeye sokmaktan hoşlanıyordu. Tan-rılık iddiasında bulunduğu için hem güçlü görünmeyi, hem kendine yararı olur düşüncesiyle güvenilir insan-ları yanına almayı ihmal etmiyordu. Böylece şahsına za-

rar gelmesini önlemeye çalışıyordu. Aksi halde Tanrılığı sorgulanabilir, zaafı kulaktan kulağa yayılabilirdi. Bu yüzden sevmese de gerek İsrailoğullarından gerekse diğer göçmenlerden emin bulduğu insanları yanına çekmek için makam veriyor, layık olanlara rütbe dağıtıyordu.

İşte İmran'ın durumu da öyle olmuştu. Sevilmesi nedeniyle az çok özgürlüğünü kazanmış, kendi bahçesinde çalışıp kendi hayvanlarıyla uğraşma hakkı elde etmişti. Küçük ama oldukça zeki olan kızı Meryem, sığıra-davara sahip olurken o da rızıkları için Nil'e giriyordu. Uzun uğraşları sonunda tuttuğu koca koca balıkların bir kısmını yemeleri için ayırıyor, kalan kısmını mal karşılığında komşularına satıp ailenin diğer ihtiyaçlarını karşılıyordu. Değiş tokuş şeklinde yapılan ticaret, herkesin işine geliyordu. Zira ne kadar özgürlüklerini kazansalar da para, yabancıların eline değmiyordu. Zalim idare karşısında boyunları kıldan ince olan köleler, bu şekilde eksiklerini gideriyordu.

Saraya alınmasıyla İmran ailesinin geçinme şartları birden değişip kötüleşiverdi. Çünkü günlerin çoğunu vazife başında geçirmek zorunda kalan İmran, nehrin yanındaki evini, bahçesini, hayvanlarını, meyvelerini hatta balık tutma işini ihmal ettiğinden yeni sıkıntılar baş gösterdi. Bütün çabasına, bütün emeğine karşılık maaş almadığı için karısı Lûha ile küçük kızı Meryem, daha çok çalışmak zorundaydı. Ama her şeye rağmen sevinçleri yüzlerinden okunuyordu. Ne de olsa güvenceleri vardı. Fırsat düşkünü Firavun'un yüzünü şeytan görsün deyip kaçsalar da İmran'ın gözü yükseklerde olmasa da sarayda çalışması büyük bir onur, büyük bir unvandı. Bu da göz doldurup ağızları sulandırmaya yetiyordu.